

LEBR. Misc. Ess. I, 262. II, 49. 297. Verz. d. B. H. No. 217. Verz. d. Oxf. H. 257, a, 30. b, 3. fgg. Am bekanntesten sind die Vārttika KĀTJĀJANA'S zu PĀṆINI'S SŪTRA, MADHUS. in Ind. St. 1, 16, 26 fgg. Schol. zu P. 3, 1, 20 in der ed. Calc. SARVADARCANAS. 145, 7; vgl. BÖHTLINGK, P. Einl. XLVI. fgg. तन्त्रं, प्रमाणं, बृहदारण्यकं (unter बृहदारण्यकं), भट्टं, मन्त्रं, योगं, राजं, सुरेश्वरं.

वार्तिककार m. Verfasser von Vārttika WEBER, RĀMAT. Up. 284. Bez. KĀTJĀJANA'S Comm. zu P. 7, 3, 59. 8, 3, 5. Verz. d. Oxf. H. 160, a, 24. KUMĀRILA'S 270, b, 42. श्लोकं der Verfasser von metrischen Vārttika (zu PĀṆINI'S Grammatik) GOLD. MĀN. 93. fg. 102.

वार्तिकशिका f. Titel eines Commentars HALL 171 (the title is dubious).

वार्तिककृत् m. = वार्तिककार WEBER, RĀMAT. Up. 284. 342.

वार्तिकतात्पर्यटीका f. Titel eines Commentars des VĀKASPATIMĪCRA COLEBR. Misc. Ess. I, 262. HALL 27.

वार्तिकतात्पर्यपरिशुद्धि f. Titel eines Commentars des UDAJANA-KĀRJA COLEBR. Misc. Ess. I, 262.

वार्तिकयोजना f. Titel eines Commentars, = राणक HALL 207.

वार्तिकभरण n. Titel eines Commentars HALL 172.

वार्तिकान्त n. N. eines Sāman Ind. St. 3, 233, b.

वार्तिकेन्द्र m. Alchemist JOGAIŚTRA 5, 4. — Vgl. वार्तिक 3).

वार्त्रघ्न (von वृत्रहन्) VS. PĀṬ. 3, 91. P. 6, 4, 135. Schol. (oxyt.). Vor. 7, 21. 1) adj. (f. ई) a) auf den Schläger des Vṛtra bezüglich, ihn betreffend u. s. w.: इन्द्रस्य वार्त्रघ्नमसि VS. 10, 8. AIR. Br. 1, 4. वार्त्रघ्नं वा एतद्विपर्ययोमीयोयः so v. a. Stegesopfer 2, 3. TS. 2, 5, 2, 4. TB. 4, 6, 1, 7. वज्र TS. 5, 7, 3, 1. 6, 1, 6, 7. रोहिणी 7, 1, 6, 3. ÇAT. Br. 3, 3, 1, 14. KĀṬH. 24, 1. श्राव्यभाग ĀCV. Ç. 4, 1, 3, 32. ÇAT. Br. 4, 6, 3, 12. 9, 5, 2, 4. सोम KĀṬH. 27, 3. ० लिङ्गैर्मन्त्रैः BULG. P. 6, 12, 34. — b) (oxyt.) das Wort वृत्रहन् enthaltend gaṇa विमुक्तादि zu P. 5, 2, 61. — 2) m. patron. ARGUNA'S, der für einen Sohn Indra's gilt, TRIK. 2, 8, 17 (वार्त्रघ्न gedr.). KIR. 15, 1. — 3) n. इन्द्रस्य वार्त्रघ्नम् und इन्द्रस्य संवर्गं वार्त्रघ्नम् Namen von Sāman Ind. St. 3, 208, b. 209, a.

वार्त्रतुर (von वृत्रतुर) n. N. eines Sāman Ind. St. 3, 233, b. LĪTJ. 7, 1, 1, 5.

वार्त्रहृत्य (von वृत्रहृत्य) 1) adj. zum Schlagen des Vṛtra dienlich: शवसु RV. 3, 37, 1. — 2) n. das Schlagen des Vṛtra BULG. P. 6, 12, 33.

वादे (वार + 1. द) m. Wolke ÇATR. 14, 336.

वार्दर n. s. वादर. Nach VIÇVA im ÇKDr. hat das Wort वार्दर die Bedd. कृमिज Seide, जल Wasser und घ्रात्रवीज Same der Mangifera indica.

वार्दल 1) ein trüber Tag, Regenwetter; m. TRIK. 3, 3, 402. n. H. an. 3, 674. MRD. I. 119. — 2) n. Schwärze, Dinte (मसि) H. an. Dintenfuss HĀ. 269. m. dass. TRIK. MRD.

वार्दाली f. gaṇa मघादि zu P. 4, 2, 86. Davon वार्दालीवती (vgl. P. 8, 2, 11) ebend.

वार्द्ध m. patron. von वृद्ध gaṇa विदादि zu P. 4, 1, 104.

वार्द्धक (von वृद्ध) 1) n. a) vorgerücktes Alter, Greisenalter AK. 2, 6, 1, 40. H. 340. an. 3, 97. MRD. k. 136. BALA beim Schol. zu NAIŠH. 1, 77 (तद्वाव st. सद्वाव zu lesen nach STENZLER). MBH. 14, 2747. Spr. 4928. 4997. 5373. RAGH. 1, 8. KUMĀRAS. 5, 41. ÇĀRṆG. SĀM. 1, 7, 16. KATHĀS. 61, 116. 72, 20 (वारक gedr.). WEBER, KRṢṆAŚ. 222. 298. MĀRK. P. 109, 24. PĀN-

ĀR. 1, 3, 21. PRAB. 24, 15. ० भावे (so die ed. Bomb.) PĀNĒAT. 93, 16. — b) das Treiben eines Alten, Gebrechlichkeit eines Greises H. an. MRD. — c) eine Versammlung von Alten P. 4, 2, 39. Vārtt. 1. AK. H. 1416. H. an. MRD. BALA a. a. O. — 2) adj. subst. alt, ein alter Mann BALA a. a. O. मर्कषि NAIŠH. 1, 77.

वार्द्धक n. vorgerücktes Alter, Greisenalter ÇĀTĀDH. im ÇKDr. MBH. 9, 2988 (वार्द्धक ed. Bomb.). वार्द्धकभाव (!) PĀNĒAT. 93, 16, v. 1.

वार्द्धतत्रि (von वृद्धतत्र) m. patron. des Ġajadratha MBH. 3, 15576. 15581. 6, 752.

वार्द्धतेमि m. patron. von वृद्धतेम MBH. 1, 6989. 5, 5909. 7, 916.

वार्द्धायनं m. patron. von वार्द्ध gaṇa हरितादि zu P. 4, 1, 100. — Vgl. u. वर्धायन 1) am Ende.

वार्द्धुष m. = वार्द्धुषि MBH. 13, 4288 (वार्द्धुषि M. 3, 180).

वार्द्धुषि (wohl von वृद्धि) m. Wucherer AK. 2, 9, 5. H. 881. M. 3, 133. 180 (= MBH. 12, 4283). 4, 224 (= MBH. 12, 9452). JĀĒN. 1, 132.

वार्द्धुषिकं m. dass. SIDDH. K. zu P. 4, 4, 30 (auf ein erfundenes वृधुषि = वृद्धि zurückgeführt). AK. 2, 9, 5. H. 880. HALĀ. 2, 416. ĀPAST. 1, 18. 22. M. 4, 210. 220. 8, 102. 140. MBH. 12, 1320. 8310. 13, 1392. 4275.

वार्द्धुषिन् m. dass.: वार्द्धुषी भूवा MBH. 13, 4826.

वार्द्धुषी f. = वार्द्धुष्य Wucher MBH. 2, 525.

वार्द्धुष्य (von वार्द्धुषि) n. Wucherer TRIK. 2, 9, 1. M. 11, 61. JĀĒN. 1, 161. 3, 235. PĀJĀCĪTTEND. 3, b, 3. 40, b, 3.

वार्धनी (वार + ध) f. Wasserkrug H. 1021. — Vgl. वर्धन 3) b).

वार्धि (वार + धि) m. 1) das Meer TRIK. 1, 2, 8. H. 17. Spr. (II) 345. Verz. d. Oxf. H. 129, a, 15. 131, a, 6. 254, a, 3. BULG. P. 3, 17, 7. 24. — 2, Bez. der Zahl 100,000,000,000,000 H. 874.

वार्धिभव n. eine Art Salz (द्रोणीलवण) RĀGĀN. im ÇKDr.

वार्धिय (von वार्धि) n. dass. ebend.

वार्ध (von वर्ध) 1) adj. (f. ई) zu Riemen bestimmt, geeignet: चर्मन् P. 5, 1, 15. Schol. aus Riemen bestehend P. 4, 3, 151. — 2) f. und n. Riemen RĀJAM. zu AK. 2, 10, 31 nach ÇKDr. तं शतेन वार्धिभिराण्डयोर्बध्नात् PĀNĒAV. Br. 9, 2, 22. वार्धिविनासास्येति वार्धिणसः UśĀVAL. zu UṇĀDIS. 2, 27. वार्धिणस s. u. वार्धिणस.

वार्धिणस m. P. 5, 4, 118. 8, 4, 3. UśĀVAL. zu UṇĀDIS. 2, 27. Nashorn TRIK. 2, 3, 3 (० नस gedr.). ein alter weisser Ziegenbock (nach den Erklärern) M. 3, 271. JĀĒN. 1, 259. Nach Andern auch ein Vogel mit schwarzem Halse, rothem Kopfe und weissen Flügeln UśĀVAL. वार्धिणस ĀPAST. 1, 17, 36. 2, 17, 3. — Vgl. वाधीणस und वार्धिणस.

वार्धिर्नस VS. PĀṬ. 3, 89, 6, 28. adj. etwa auf der Nase gestriemt, nach MAULDH. mit Züpfchen am Halse versehen VS. 24, 39. — Vgl. वार्धिणस.

वार्धत् m. Schiff, Boot HĀ. 142. वार्धत् TRIK. 1, 2, 13. vielleicht nur fehlerhaft für वार्यट (वारि + ऋट); vgl. jedoch auch वावुट.

वार्धत् (वार + ऋट) m. Krokodil TRIK. 1, 2, 23. HĀ. 76.

वार्मण (von वर्मन्) n. eine Menge von Panzern SĀRAS. zu AK. 3, 3, 43 nach ÇKDr.

वार्मित्य adj. aus Varmatt gebürtig P. 4, 3, 94. वार्मित्यक gaṇa कच्यादि zu P. 4, 2, 95.

वार्मिकायणि m. patron. von वर्मिन् P. 4, 1, 158. Vārtt.